

Коропатов О. М.,
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри адміністративної діяльності поліції
факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності
Національної поліції України
Одеського державного університету внутрішніх справ
(м. Одеса, Україна)

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПАРТНЕРСТВА ПОЛІЦІЇ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ В ГАЛУЗІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В умовах воєнної агресії російської федерації на території України, яка створює реальні та потенційні загрози державному суверенітету, територіальній цілісності, демократичному конституційному ладу та іншим національним інтересам нашої держави, питання партнерства суб'єктів сектору безпеки і оборони постають найбільш гостро. Так, сектор безпеки і оборони складається із чотирьох взаємопов'язаних складників, таких як: сили безпеки; сили оборони; оборонно-промисловий комплекс; громадяни та громадські об'єднання, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки [1].

Національна поліція України посідає важливе місце серед суб'єктів сектору безпеки і оборони, яке зумовлене її завданнями та функціями. Але успішне забезпечення завдань та виконання цих функцій органами та підрозділами поліції в умовах реальних та потенційних загроз, особливо в умовах воєнного стану, можливе тільки у разі повного узгодження з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони [2, с. 134] (до яких, як закріплено в Законі [1], належать і представники громадськості: громадяни і громадські об'єднання) у межах наданої їм компетенції відповідно до законодавства.

Розкриття питання партнерства Національної поліції України з громадськістю, як суб'єктів сектору безпеки і оборони в умовах правового режиму воєнного стану неможливо без визначення змісту дефініції поняття «партнерство».

Професор В. К. Колпаков вважає, що партнерство поліції з громадськістю – це насамперед «наявність між правоохоронним органом і громадськістю стійких контактів, що виникають і розвиваються на основі загальних інтересів щодо протидії правопорушенням, зміцнення громадського порядку і громадської безпеки» [3, с. 40].

На думку С. В. Медведенка, партнерство Національної поліції України з громадськістю є соціально зумовленою, узгодженою діяльністю, яка виражена у співпраці між суб'єктами партнерства з використанням відповідних форм і методів для досягнення спільної мети [4, с. 65].

Науковець В. Г. Фатхутдінов під партнерством поліції з недержавними суб'єктами щодо забезпечення національної безпеки як проведено у певних правових та організаційних формах спільну, узгоджену за метою, часом і місцем

діяльність недержавних структур та органів поліції для забезпечення особи й захисту власності [5, с. 174].

Фахівець Л. В. Могилевська під партнерством розуміє спільну взаємоузгоджену діяльність поліції з громадськістю та іншими органами державної влади, яка спрямована на досягнення спільної мети – забезпечення належного захисту та реалізації прав і свобод [6, с. 226].

Виходячи зі змісту наведених визначень, можна констатувати, що більшість науковців розглядають партнерство як узгодженість процесів між вказаними суб'єктами, в зв'язку з чим необхідно розглянути партнерство поліції з громадськістю, як суб'єктами сектору безпеки і оборони за ознаками суб'єктів, що взаємодіють, та особливостями їхніх стосунків.

Водночас, розглядаючи напрями партнерства поліції України з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони щодо забезпечення національної безпеки та оборони в умовах воєнного стану, можна констатувати, що правове забезпечення має часткове правове відображення, яке, на жаль, також не в повному обсязі регламентує особливості партнерства в умовах воєнного часу.

Можливо вказати, що партнерство Національної поліції з громадськістю в умовах воєнного стану (зовнішньо системне партнерство), здійснюється за наступними формами: 1) оперативний обмін інформацією щодо виконання завдань із забезпечення національної безпеки України; 2) проведення спільних оперативних нарад керівного складу центральних та територіальних органів Національної поліції України з населенням; 3) здійснення спільних заходів із забезпечення національної безпеки України за планами, що розробляються на загальнодержавному, галузевому, регіональному місцевому та об'єктовому рівнях; 4) проведення спільних командно-штабних, тактико-спеціальних навчань, спільних тренувань та занять із захисту, охорони, оборони, припинення злочинних дій та кібератак проти систем та об'єктів критичної інфраструктури; 5) регулярного уточнення розрахунків сил та засобів, що залучаються до спільного виконання завдань із забезпечення національної безпеки України; 6) спільних заходів з припинення протиправних дій проти важливих державних об'єктів, що загрожує безпеці громадян і порушує їх функціонування; 7) участь у реагуванні та ліквідації наслідків інцидентів, кризових ситуацій на об'єктах критичної інфраструктури; 8) координація дій у сферах національної безпеки і оборони; 9) здійснення інших заходів, передбачених законодавством.

На підставі викладено можна стверджувати, що особливості партнерства Національної поліції України з представниками громадськості - суб'єктами сектору безпеки і оборони в умовах воєнного стану на сучасному етапі характеризуються таким аспектами: недостатньою визначеністю нормативно-правової бази, яка потребує оновлення та розбудови законодавства з розширенням та уточненням термінів і понять, спрямованістю на врахування потреб та викликів сьогодення у забезпеченні національної безпеки України; визначенням змісту партнерства Національної поліції України з громадськістю як узгодження за часом та тривалістю дій, як сумісну діяльність, регламентовану законами України: «Про Національну поліцію», «Про Національну безпеку

України» та «Про правовий режим воєнного стану», об'єднану єдиною метою щодо виконання спільних завдань із забезпечення національної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення 02.01.2025 року).

2. Нікітін А. А. Деякі питання взаємодії національної поліції України під час захисту національних інтересів в умовах воєнного стану. *Південноукраїнський правничий часопис* №1-2 2022. С.133-139. URL: http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/1-2/1-2_2022.pdf. С.134. (дата звернення 02.01.2025 року).

3. Колпаков В. К. Взаємодія міліції та громадськості в галузі правопорядку: навчальний посібник. Київ: Укр. акад. внутр. справ, 1993. 80 с.

4. Медведенко С. В. Адміністративно-правові основи взаємодії Національної поліції України з громадськістю в правоохоронній діяльності: дис. ... докт. філос. Одеський державний університет внутрішніх справ, Одеса, 2020. 283.

5. Безега В. В. Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції як суб'єкта сектору безпеки і оборони: дис. ... канд. юр. наук. Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2020. 311 с.

6. Могилевська Л. В. До проблеми взаємодії Національної поліції з громадськістю та іншими органами державної влади у сфері забезпечення прав і свобод дитини. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 2. С. 225–229.